

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

s tematickým názvem

PESTRÝ SVĚT KOLEM NÁS

vydala: Mgr. Iva Zahálková

zpracovala: Bc. Lenka Kysilková

č. j. 3/2019/1.9.2019

platnost: 1. 9. 2019 – 31. 8. 2022

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Základní škola a mateřská škola Tři Sekery, okres Cheb
Právní forma: příspěvková organizace
Adresa školy: Tři Sekery 79, 354 73 Tři Sekery

Ředitelka školy: Mgr. Iva Zahálková
Vedoucí učitelka mateřské školy: Bc. Lenka Kysilková
Učitelka mateřské školy: Šárka Křištofová
Vedoucí školní jídelny: Drahomíra Sekyrová
Provozní pracovnice: Jana Hrdinková
Lenka Hrdinková

Kontakty:

Základní škola tel. (sborovna, ředitelna) 354 694 680
mob. tel. 774 770 577
e-mail skolatrisek@seznam.cz
www <http://zstrisekery.cz>

Mateřská škola mob. tel. 774 449 109
e-mail mstrisek@seznam.cz

Školní jídelna mob. tel. 739 452 199
e-mail jidelnatrisek@seznam.cz

Zřizovatel: Obecní úřad Tři Sekery 82, 354 73 Tři Sekery
Kontakt: tel. 354 694 621
e-mail obec.tri-sekery@tiscali.cz
www <http://trisekery.cz>

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Otevření původní budovy základní školy v obci Tři Sekery umístěné do středu obce sahá do roku 1898. S výjimkou let druhé světové války byl její provoz nepřetržitý.

V roce 1998 oslavila škola sté výročí svého vzniku a o jejím nesporném významu pro rozvoj a dobré jméno obce není pochyb. Organizace základní školy ve Třech Sekerách prošla ve své historii mnoha změnami. Posledních více než třicet let se soustřeďuje pouze na první stupeň základního školství.

Od roku 1972 byla součástí areálu školy také dvoutřídní mateřská škola.

Školní rok 1991 – 1992 zahajovala mateřská škola již jako jednotřídní. Z uvolněných prostorů v přízemní části budovy byla postupem času vybudována cvičebna s úložným prostorem pro cvičební náradí. Cvičebnu využívají žáci základní i mateřské školy.

1. ledna 2003 se mateřská škola stala součástí jednoho právního subjektu sloučeného zařízení Základní škola a mateřská škola Tři Sekery.

V současnosti jsme jednotřídní mateřská škola s kapacitou 30 dětí a obsazením nejvýše 28 dětí, zpravidla ve věku od 3 – 6 let, nejdříve od 2 a půl let. Budova mateřské školy je jednopatrová s půdním prostorem. S budovou základní školy je propojena průchozí chodbou. V přízemí mateřské školy se nachází šatna dětí a cvičebna. Součástí je také prádelna, úložné prostory a kancelář. Celková rekonstrukce šatny dětí proběhla v letních měsících 2018. Cvičebna školy byla zrekonstruována v letních měsících o rok později (2019). V prvním patře je prostorná třída, malá ložnice, umývárna a kancelář vedoucí učitelky. Ve třídě se postupně vyměnila podlahová krytina, skříňky a zřídily se úložné prostory na lůžkoviny. Je zde také kuchyňka, která slouží ke konečné úpravě a výdeji stravy pro děti. Hlavní kuchyň, která v roce 2015 prošla celkovou rekonstrukcí, se nachází v budově základní školy.

Ve stejném období byl odstraněn nefunkční septik, který hyzdil prostor před mateřskou školou. Vznikla nově upravená plocha s chodníčky, místem pro zeleň a parkovací místa. Vybudován byl také bezbariérový přístup do mateřské školy. Na podzim 2017 byl proveden fasádní nátěr budovy mateřské školy spolufinancován z dotace Karlovarského kraje.

Škola má v bezprostřední blízkosti své školní hřiště a zahradu mateřské školy. Zahrada mateřské školy prošla postupnou rekonstrukcí. V rámci projektu „Malotřídní škola nově a

kvalitně“ byly zabudovány vertikální lezecké stěny a dvojpružinové houpadlo. Ve školním roce 2014/2015 jsme vyměnili pískoviště. Ve školním roce 2017/2018 přibyl další herní prvek věž Stražilka se skluzavkou. Výměnu herních prvků realizujeme se společností Tomovy parky. Vše je vyrobeno z akátového a dubového broušeného dřeva. Síť v lezecké stěně je vyrobena ze speciálních PAD lan s ocelovým jádrem. Bezpečnost výrobků a záruku vysoké kvality pro ochranu zdraví dětí při jejich hře dokazují certifikáty, které společnost Tomovy parky vlastní. Na zahradě je dětem k dispozici také sociální zařízení a sklad s hračkami. K posezení jsou dětem připraveny dětské lavičky a stolečky se židličkami.

Školní hřiště obec v roce 2015 doplnila novými herními prvky společnosti Tomovy parky, v letošním roce (2019) přibyla trampolína.

2.1 Dlouhodobé záměry a cíle školy

Vize: „Každé dítě v sobě ukrývá jedinečnou osobnost. Každému by se mělo dostat takového vzdělání, které svou mírou a kvalitou odpovídá jeho možnostem a potřebám. Chceme tedy děti na počátku jejich cesty společností doprovázet, učit se je dívat na svět otevřenýma očima a vnímat ho srdcem.“

Mateřská škola uvádí dítě od určité chvíle do společnosti. Předškolní vzdělávání podporuje výchovné působení rodiny a doplňuje je o určité specifické podněty, rozvíjí je a obohacuje. Je to etapa vzdělávání, kdy dítě získává především sociální zkušenosti, základní poznatky o životě kolem sebe a první podněty pro pokračující vzdělávání.

Mateřská škola představuje počátek systematického výchovného působení, v němž se podstatný princip individualizace v podmínkách skupiny může v plné šíři uplatnit a rozvíjet. Nikdy jindy není v institucionální výchově a vzdělávání tolik času, prostoru a příležitostí k tak individuálnímu, osobnostně orientovanému a rozmanitému působení. Mateřská škola je první společenské mimorodinné prostředí, do kterého dítě vstupuje a pro jeho život ve společnosti je nezastupitelná. Včasný začátek přiměřeného vzdělávání a vstup dítěte do širšího společenství má značný význam pro všestranný rozvoj dítěte a jeho začlenění do společnosti.

Ke specifickým podnětům předškolního vzdělávání patří takové podněty, které nemůže dítěti poskytnout rodina. Tím hlavním je hra a učení ve společnosti vrstevníků. Rodina nevytvoří

prostor pro třídu dětí, která prožívá společné i individuální aktivity. Stejně tak, žádná mateřská škola nemůže vytvořit intimní prostředí rodiny, ve které je každý její člen přijímán takový, jaký je a to po celý svůj život. Proto se spontánní výchova a vzdělávání rodiny prolíná s plánovaným, promyšleným a organizovaným předškolním vzděláváním a tak se vzájemně doplňují.

Cíle našeho výchovného působení vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP PV). Snažíme se o všestranný rozvoj dětí, o respektování individuálních možností a schopností dítěte v daném období, o získání přirozené sociální, fyzické i psychické samostatnosti dle osobních schopností a možností každého dítěte.

Mezi hlavní cíle našeho působení patří:

- vytvořit mateřskou školu s úzkými vazbami na rodinu,
- aktivní spolupráce s rodiči, jejich zapojení do běžných denních činností v průběhu ranního scházení či odpoledního rozcházení, nebo odpoledních nadstandardních aktivit,
- dovést děti k plynulému přechodu od nezávislého dětství k systematickému vzdělávání,
- vytvářet zdravé návyky, vnitřní řád a smysl pro povinnost.

3. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Přijímání dětí

Do mateřské školy přijímáme zpravidla děti ve věku od tří let do šesti let, nejdříve však od dvou a půl let, na základě uskutečněného zápisu k předškolnímu vzdělávání.

Ředitelka Základní a mateřské školy Tři Sekery stanoví na základě dohody se zřizovatelem termín a dobu pro podání žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok. Zápis probíhá v termínu od 2. do 15. května. Pokud vymezený termín zákonným zástupcům ze závažných důvodů nevyhovuje, lze po dohodě s vedoucí učitelkou mateřské školy stanovit termín náhradní.

Přednostně jsou k předškolnímu vzdělávání přijímány děti v posledním roce před zahájením školní docházky, tedy děti těsně před nástupem do 1. třídy základní školy, nebo děti s odkladem školní docházky pro daný školní rok.

O přijetí dítěte se zdravotním postižením rozhoduje ředitelka Základní školy a mateřské školy Tři Sekery na základě písemného vyjádření školského poradenského zařízení, popřípadě také registrujícího lékaře.

Jestliže je v průběhu školního roku volná kapacita, jsou děti přijímány i později.

Podmínkou pro přijímání dětí mladších tří let je dodržování základních hygienických požadavků a alespoň částečná vyzrálost přizpůsobit se daným podmínkám a společnému soužití v mateřské škole.

Děti jsou přijímány na základě odevzdané žádosti o předškolní vzdělávání a její přílohy potvrzené od pediatra. Dokumenty si mohou zákonní zástupci vyzvednout již před zápisem na budově školy nebo si je mohou stáhnout na webových stránkách školy v oddíle „Ke stažení“. Informace o průběhu zápisu dětí k předškolnímu vzdělávání do mateřské školy jsou zveřejněny v budově mateřské školy, na informační tabuli v obci Tři Sekery a webových stránkách školy i obce Tři Sekery.

3.2 Charakteristika třídy

Děti jsou přijímány do smíšené třídy, tedy heterogenní skupiny, složené zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2,5 let. Starší děti bývají ve smíšené třídě samostatnější, získávají pocit odpovědnosti. Mladší děti napodobují své starší kamarády. Věkově smíšené složení tříd významně přispívá k sociálnímu zrání dětí.

Věkově smíšená třída má své přednosti také pro rodiče. Tak jako nejmenší děti tvoří menšinu a rychle zapadnou do vytvořené hierarchie a vžitých pravidel, tak i rodiče nových dětí se snadno vpraví do nových podmínek, rychle se zorientují a zapojí se v rodičovské skupině.

4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název: „Pestrý svět kolem nás“

Vzdělávací program je platný od 1. 9. 2016.

1. aktualizace od 1. 9. 2019

4.1 Filozofie mateřské školy

Školní vzdělávací program (ŠVP) je zpracován na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Jedná se o vlastní vzdělávací program. Je materiálem otevřeným. To znamená, že přijímáme a dále zpracováváme nové podněty vycházející z našich zkušeností i doporučených metodik MŠMT.

Chceme dětem umožnit prožít aktivní chvíle v prostředí, do kterého děti rády vstupují, ale i spokojené odcházejí. Chceme vytvářet pohodové a přátelské klima, kde bude místo pro uplatnění každého jedince. Chceme, aby se děti učily tolerantnosti, žít ve skupině svých vrstevníků a navazovat kamarádské vztahy.

Mateřská škola je otevřena také handicapovaným dětem a dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Naším partnerem je rodina dítěte. Cílem předškolního vzdělávání naší mateřské školy je tedy doplňovat rodinnou výchovu. Prioritou jsou otevřené dveře rodinným příslušníkům do prostorů třídy, podávání kvalitních informací, vzájemná komunikace a pořádání společných akcí pro rodiče a jejich děti.

Výchovně vzdělávací proces je zaměřen na harmonický rozvoj osobnosti dítěte po stránce fyzické, psychické i sociální na základě schopností a individuálních potřeb každého dítěte. Vzdělávání je založeno zpravidla na přímých zážitcích dítěte a na podnětném prostředí. Vytváříme a prohlubujeme citové vazby k blízké přírodě, napomáháme udržovat lidové tradice a místní zvyky, což dokazují již tradiční odpolední akce pro děti a jejich rodiče. Naším cílem je, aby dítě na konci předškolního období získalo svému věku, ale i svým schopnostem přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost pro svou další životní i vzdělávací cestu.

4.2 Záměry našeho školního vzdělávacího programu

- Vytvářet dětem prostředí s dostatkem přiměřených podnětů k jejich aktivnímu rozvoji v rámci osobních možností a schopností.
- Vytvářet vstřícné a podnětné prostředí, v němž se dítě bude cítit jistě, bezpečně a spokojeně, a které mu zajistí možnost projevit se, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem.

- Podporovat a dále rozvíjet mimořádné schopnosti dětí a doplnit nabídku o další aktivity.
- Sladit potřebu svobodného projevu a potřebu řádu – stanovit si pravidla a dbát jejich dodržování.
- Vzdělávání uskutečňovat na základě integrovaných bloků, které nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech.
- Dbát na vyváženost a provázanost řízených a spontánních činností v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte.
- Vhodnými metodami prožitkového a kooperativního učení, hrou a činnostmi dětí podporovat dětskou zvědavost a potřebu objevovat. Podněcovat zájem o poznávání, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti.
- Využívat dětských myšlenek a vlastních nápadů a poskytovat dětem dostatek prostoru pro spontánní aktivity.
- Udržovat lidové tradice a zvyky.
- Snažit se o maximální informovanost rodičů.
- Poskytovat odborné rady z oblastí předškolního vzdělávání, doporučovat případnou spolupráci s dalšími odborníky – logopedie, foniatrie, speciálně pedagogické centrum.
- Poskytovat pedagogickou diagnostiku.

4.3 Formy vzdělávání

Probíhají individuálně, skupině i hromadně. Vyznačují se:

- dostatečným prostorem pro volnou hru,
- dostatečným prostorem pro pohybové vyžití,
- dostatečným prostorem pro vlastní prožitek,
- prostorem pro spontánní i řízené činnosti,
- didakticky cílenými činnostmi,
- často opakovanými činnostmi (dle zájmu dětí),

- pravidelné rituály,
- často střídanou nabídkou činností převážně u dětí mladší věkové skupiny,
- trénování návyků a praktických dovedností převážně u dětí mladší věkové skupiny,
- respektováním vývojových specifik, individuálních potřeb, zájmů a možností,
- kontakty starších dětí s prostředím základní školy,
- výlety, výstavy, návštěvy kulturních a divadelních představení,
- společné akce s rodiče – tvořivé dílny.

4.4 Metody vzdělávání

- ***hra*** – nejpřirozenější dětská činnost,
- ***prožitkové učení*** zahrnující vlastní iniciativu dítěte, i když podnět přichází z vnějšku (dospělí),
- ***kooperativní učení*** zahrnující aktivní zapojení do činností nejčastěji v podobě párové nebo skupinové práce,
- ***situační učení*** využívající předchozí zkušenosti dítěte; důraz je kladen na zážitek, prostřednictvím kterého dítě získává zkušenosti nové,
- ***prosociální učení*** rozvíjející schopnost společného soužití, postupné začleňování dítěte do kolektivu, ale společnosti a osvojování si žádoucích forem chování a sociálních dovedností,
- ***zavedení srozumitelných pravidel*** a jejich dodržování,
- ***kognitivní učení*** podporující získávání nových informací a využívající předchozí znalosti, dovednosti a zkušenosti,
- ***činnostní učení*** zaměřené na činnosti dětí s didaktickými pomůckami (přidávání, ubírání, řazení, přemísťování předmětů atp.),
- ***dramatické metody*** umožňující „vtáhnout“ celou osobnost dítěte do procesu a umožnit mu tvořit, sdílet, prožívat, reagovat a přitom brát ohled na jeho možnosti a schopnosti,
- ***spontánní sociální učení*** kdy je základním principem přirozené nápodoba.

4.5 Prostředky vzdělávání

- hry (samostatné, spontánní, kolektivní, tvořivé, manipulační, pohybové, námětové, dramatizační, psychomotorické, hudebně pohybové),
- pohybové aktivity, zdravotní cviky, motorická cvičení, relaxace,
- výtvarné a praktické činnosti,
- seznamování se s různými technikami při výtvarných činnostech,
- grafomotorická cvičení,
- logopedická prevence (dechová cvičení, motorika mluvidel, artikulační cvičení),
- poslech čteného textu, přednes dětských říkadel i veršů, zpěv písniček,
- pozorování,
- experimentování a pokusy,
- manipulace s různými materiály různorodých vlastností,
- hra na dětské hudební nástroje,
- využívání didaktické techniky a příslušných vzdělávacích programů (audiopřehrávače, PC, interaktivní tabule),
- školní knihovna,

Činnosti jsou přizpůsobeny okolnostem a potřebám dětí.

5. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami společné. Respektujeme individuální potřeby a možnosti každého dítěte.

Novela školského zákona upravuje definici pojmu „speciální vzdělávací potřeby“ i systém péče o děti (žáky a studenty) se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dítětem (žákem a studentem) se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření¹.

Kdo je definován jako dítě (žák či student) se speciálními vzdělávacími potřebami?

- Zdravotní postižení (mentální, tělesné nebo sluchové, vada řeči, kombinované vady, poruchy autistického spektra, vývojové poruchy chování a učení – ADHD, ADD, SPU)
- Zdravotní znevýhodnění (zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc, lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení)
- Sociální znevýhodnění (ohrožení sociálně patologickými jevy, nízké sociokulturní postavení, nařízená ústavní výchova, ochranná výchova, děti azylantů, migrantů, děti menšin)

Nástrojem k zajištění vzdělávání dětí (žáků a studentů) je systém tzv. **podpůrných opatření**.

Podpůrná opatření zahrnují:

- poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení,
- úpravu organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb,
- úpravu podmínek přijímání ke vzdělání a ukončování vzdělávání,
- využívání kompenzačních a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,
- úpravu očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu,
- personální posílení jednak asistenty pedagoga, využití dalšího pedagogického pracovníka (např. speciálního pedagoga), případně osobního asistenta

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů.

5.1 Podpůrná opatření prvního stupně

První stupeň podpory je plně v kompetenci školy. Ředitelka školy rozhoduje o poskytování podpůrného opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení. Jedná se zejména o úpravy v organizaci práce s dítětem (žákem a studentem), v metodách

¹ POLÁŠKOVÁ Lenka, Manuál k zajištění inkluzivního vzdělávání v mateřské škole, Praha, nakladatelství Fórum 2017

výuky, ve způsobu hodnocení a v případném poskytnutí pomůcek pro vzdělávání, které nevyžadují další finanční prostředky. Pedagogové postupují především na základě pedagogické diagnostiky.

Před zahájením poskytování podpůrného opatření prvního stupně vypracují pedagogické pracovnice tzv. **plán pedagogické podpory**, ve kterém definují stanovení cílů. Zvolí metody a formy práce s dítětem (žákem a studentem), organizaci a hodnocení výchovně vzdělávací činnosti.

Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření škola vyhodnotí, zda zvolená podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

5.2 Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podmínkou uplatnění podpůrného opatření druhého až pátého stupně je doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného **informovaného souhlasu** zákonného zástupce dítěte. Podpůrná opatření poskytuje škola bezodkladně.

Co je informovaný souhlas?

Poskytovat podpůrná opatření druhého až pátého stupně je možno pouze na základě písemného souhlasu zákonného zástupce podle §16 odst. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Školské poradenské zařízení v doporučení navrhne:

- metody a organizaci výuky,
- formu a případné úpravy obsahu vzdělávání,
- případnou personální podporu (využití asistenta pedagoga, dalšího pedagogického pracovníka nebo školního speciálního pedagoga),
- v případě potřeby využívání kompenzačních pomůcek nebo speciální učebnice a pomůcky.

Dále stanoví dobu, po kterou je poskytování podpůrného opatření nezbytné.

Vedoucí učitelka ve spolupráci s ostatními pedagogy na základě „Doporučení školského poradenského zařízení“ **sestaví individuální vzdělávací plán dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen IVP)**. Dokument se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem.

Vedoucí učitelka mateřské školy společně s ostatními pedagogy vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření. Škola je v úzkém kontaktu se školským poradenským zařízením, které sleduje pokroky dítěte, naplňování IVP a informují o daných skutečnostech zákonného zástupce.

6. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze dle rámcových cílů a záměrů vzdělávání obsažených v RVP PV organizovat také pro děti od dvou let. Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od dvou do tří let je potřeba v mateřské škole přijmout jistá opatření k zajištění bezpečnosti, hygienických, prostorových podmínek i didaktických pomůcek.

Dvouleté dítě projevuje touhu po poznání, objevuje. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá často egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dítěte tohoto věku jsou velmi výrazné. Zařazení do mateřské školy je nejčastěji první sociální zkušenost mimo širší rodinu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice i nové role (citováno z RVP PV).

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Obsah školního vzdělávacího programu vychází z našich záměrů, z přírodních změn v souvislosti se střídáním ročních období, z lidových tradic a zvyků, ale i potřeb a zájmů dětí. Je plně v souladu s Rámcově vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Chceme, aby byl dětem průvodcem při poznávání života kolem sebe, aby mohly svět pozorovat a vnímat s otevřenými očima.

Nově zařazujeme softwarové projekty umožňující doplnit a rozvinout klasickou předškolní výchovu, především v posledním ročníku, kde jsou děti připravovány na přechod do základní školy. Umožňují hravým a efektivním způsobem zapracovat na předčtenářské a předmatematické gramotnosti, rozvoji logických a analytických dovedností. Současně se seznamují s prací na technologickém zařízení, která není jen stereotypním hraním, ale přináší

vzdělávání spojené se zábavou. Není výjimkou, že dnešní děti dříve, než se naučí mluvit, zvládají jednoduchá gesta na tabletu nebo mobilním telefonu svých rodičů. Tato zařízení se pro ně stávají samozřejmým doplňkem života již od nejútlejšího věku. Proto je potřeba dětem ukázat, že informační technologie se dají využívat k vlastnímu rozvoji.

Integrované bloky svým obsahem vzájemně navazují, doplňují se nebo se vzájemně prolínají. Některé prvky vzdělávacího obsahu se opakují a dětem se tak znovu připomínají.

Obsah vzdělávání je uspořádán do šesti integrovaných bloků, které jsou dále členěny do tematických částí. Tyto integrované bloky ve flexibilním modelu nejsou míněny jako po sobě jdoucí. Flexibilní uspořádání integrovaných bloků lépe naplňuje potřeby dětí. Je výhodný v tom, že v něm lze využívat aktuální situace, do nichž se děti dostávají, k tomu, aby se učily poznatkům a dovednostem v okamžiku, kdy je potřebují a díky tomu lépe rozuměly jejich smyslu. Tento způsob řazení umožňuje pedagogickým pracovníkům pružně reagovat nejen na aktuálně vzniklé situace, ale také na potřeby a zájmy dětí. Podrobnější rozpracování jednotlivých integrovaných bloků je dále předmětem třídního vzdělávacího programu (TVP). Časový prostor k realizaci zůstává otevřený a flexibilní, rozhodující jsou potřeby a zájem dětí.

7.1 Integrovaný blok „Já jsem kluk a ty jsi holka, dohromady celá školka“

Charakteristika:

Integrovaný blok je věnovaný adaptačnímu období, kdy se některé děti vrací po prázdninách do mateřské školy a některé přicházejí do nového prostředí úplně poprvé. Vzájemně se poznáváme, navazujeme nové kontakty, sdělujeme si zážitky z prázdnin. Nové děti se učí potřebným dovednostem a návykům, seznamují se s novým prostředím mateřské školy a jejím okolím, s novými lidmi. Nabízíme dětem individuální, skupinové i kolektivní hry, činnosti a rituály, které mohou ulehčit postupnou adaptaci nových dětí a zároveň přispívají k opětovné adaptaci ostatních. Současně vzniká prostor pro sžívání kolektivu, kdy se děti učí spolu komunikovat, spolupracovat, respektovat se navzájem a zároveň se spolupodílet na vytváření společných pravidel třídy.

Tematická část:

- **Kamarádi a já** (adaptace dětí na nové prostředí, pravidla společného soužití, hry na posilování vztahů a vzájemného poznávání, řešení konfliktů, rituály)

1. Vzdělávací oblast: Dítě a jeho tělo

Vzdělávací cíle (co učitel podporuje):

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky,
- rozvoj přiměřených praktických dovedností a návyků (hygiena, sebeobsluha, stolování, úklid hraček) k věku dítěte,
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti,
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního vzdělávání zpravidla dokáže):

- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci ve skupině dětí, v různém prostředí a běžné způsoby pohybu v různém prostředí (pohybuje se ve skupině dětí, zvládá chůzi ve dvojici, po schodech, zvládá překonat překážky přírodní i uměle vytvořené)
- užívá nebo se seznamuje s různými materiály a pomůckami, používá výtvarný i grafický materiál (držení nůžek, stříhání papíru, práce s lepidlem pastelky, fixy, barvy, papír, modelovací hmoty apod.),
- vědomě napodobuje jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobí ho pokynu (vytvoří kruh, zvládá chodit v kruhu, ve vázaném zástupu s ostatními, vyhnout se při běhu, postavit se do zástupu, počkat, až na něj přijde řada)
- používá předměty denní potřeby (používá lžíci případně celý příbor, hrneček; orientuje se, ví, kde najde hračky, kde je toaleta, kde si umýváme ruce; umyje si ruce, pusy a zvládne se utřít, ví, kde je odpadkový koš, kapesníky ve třídě atd.)
- je samostatné při stolování (umí stolovat samostatně, používá příbor úměrně svému věku) zvládá jednoduché úklidové práce (připraví si na stoleček, po stolování si uklidí; ví, kam má odnést nádoby) dokáže požádat o pomoc,

- pozná si své věci, případně zvládá základní sebeobsluhu (obléká se, svléká se, obouvá a zouvá, postará se o své věci – uloží si je na své místo) a dokáže požádat o pomoc,
- ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá, případně rozvíjí jemnou motoriku,
- je samostatné při stolování (úměrně svému věku se obslouží, umí stolovat, používá příbor, zvládá jednoduché úklidové práce) a dokáže požádat o pomoc,
- uklízí hračky a jiné pomůcky, udržuje okolo sebe pořádek.

2. Vzdělávací oblast: Dítě a jeho psychika

Vzdělávací cíle (co učitel podporuje):

- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu,
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě a relativní citové samostatnosti,
- posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost, zájem o nové předměty, hračky,
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení,
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (získávání sebevědomí a osobní spokojenosti),
- získávání relativně citové samostatnosti, schopnosti sebeovládání.

Očekávané výstupy (co dítě na konci PV zpravidla dokáže):

- dokáže komunikovat se zaměstnanci mateřské školy a dětmi ve třídě,
- sděluje zážitky, pocity, vyjadřuje své potřeby, myšlenky, nápady; formuluje otázky a odpovídá, slovně reaguje,
- správně vyslovuje, ovládá dech i tempo řeči,
- uvědomuje si plynutí času (ráno, odpoledne, večer),
- porovnává a uspořádává předměty dle stanoveného pravidla,
- řeší problémy, úkoly a situace, učí se myslet kreativně, nalézá nová řešení.

3. Vzdělávací oblast: Dítě a ten druhý

Vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému,
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním a spoluvytváření pravidel třídy.

Vzdělávací výstup (co dítě na konci PV zpravidla dokáže):

- dokáže se odloučit od svých blízkých na úměrně dlouhou dobu,
- navazuje kontakty s dospělými, kterým je svěřeno do péče, komunikuje s ním a respektuje ho,
- dokáže oslovit kamaráda jménem, ví, že i paní učitelka má jméno,
- přirozeně komunikuje s druhým dítětem, má zkušenosti (někdy první) s hrou s ostatními dětmi nebo jen v jejich přítomnosti,
- ví, že se chvíli může jen dívat, třeba se i aktivně neúčastnit,
- při příchodu do školky i odchodu domů se pozdravíme; ví, jak zdravíme kamaráda a jak dospělého (dle věku dítěte),
- zná význam slůvka prosím a děkuji a používá je,
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole, ale i na veřejnosti, dokáže vyjádřit svou spokojenost nebo nespokojenost,
- dokáže odmítnout chování druhého, které mu je nepříjemné,
- brání se projevům násilí jiného dítěte a ví, jak má případně postupovat (např. říct „Nedělej mi to, mě se to nelíbí“),
- učí se respektovat potřeby a přání druhého,
- dělí se o hračky, pomůcky; dokáže si rozdělit úkol s jiným dítětem,
- posiluje vstřícné chování ve vztahu k druhému – umí se rozdělit, půjčit, pomoci

4. Vzdělávací oblast Dítě a společnost

Vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- seznamování se s pravidly společného soužití,
- rozvíjet základní společenské postoje, návyky a dovednosti a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí.

Očekávaný výstup (co dítě na konci PV zpravidla dokáže):

- uplatňuje návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (zdraví děti i dospělé, rozloučí se, poděkuje, poprosí, požádá o pomoc, vyslechne sdělení a poslechne pokyn apod.),
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole, ale i na veřejnosti, dokáže vyjádřit svou spokojenost nebo nespokojenost,
- vnímá, co si druhý přeje nebo potřebuje; dokáže nabídnout pomoc v rámci svých možností,
- dodržuje herní pravidla,
- adaptuje se na život v mateřské škole, zvládá požadavky plynoucí z daného prostředí a jeho běžných proměn (vnímá základní pravidla jednání ve skupině, zvládá podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat i přijmout autoritu),
- začleňuje se mezi své vrstevníky, respektuje jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti,
- chová se zdvořile k ostatním dětem i dospělým.

5. Vzdělávací oblast: Dítě a svět

Vzdělávací cíle (co učitel podporuje):

- seznamování se s prostředím školy a jejího okolí,
- seznamování se s místem, ve kterém žije,

Očekávané výstupy (co dítě na konci PV zpravidla dokáže):

- orientuje se ve známém prostředí, školní zahrady; děti vědí, kde paní kuchařky vaří, kde nám perou ložní povlečení, kam chodíme cvičit,
- zvládá běžné činnosti a požadavky i praktické situace, které se v mateřské škole rituálně opakují,
- uvědomuje si případné nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a jak mu předcházet,

- osvojuje si poznatky o okolním prostředí, které je dítěti blízké, orientuje se v obci,

6.2 Integrovaný blok „Jaro, léto, podzim, zima to je celý rok“

Charakteristika:

Tento integrovaný blok je věnovaný přírodě v průběhu celého kalendářního roku. Charakteristické znaky jednotlivých ročních období a činností s daným obdobím spojených, změny počasí i samotné přírody. Každé roční období nabízí náměty k pozorování, hry s přírodninami, velké množství tvořivých i výtvarných činností inspirovaných přírodou. Seznamujeme se, případně i zkusíme podzimní i jarní práce na zahrádce (poli). Rozšiřujeme si znalosti o jedlých i nejedlých plodech, listnatých a jehličnatých stromech, o zvířatech lesních, domácích, hospodářských i exotických, o ptácích. Řekneme si, jak o přírodu pečujeme a čím jí jako lidé škodíme. Nezapomeneme na pohádky a dětské příběhy.

Tematické části:

- **Ťuky, ťuky na vrátka, jaro už jde k nám** (charakteristické znaky jara a počasí, jarní zahrádka, domácí a hospodářská zvířata, ptáci)
- **Sviť sluníčko, sviť** (charakteristické znaky léta a počasí, život na louce, u vody)
- **Padá listí zlaté, rudé, je ho plná zahrada** (charakteristické znaky podzimu a počasí, stromy, les, podzimní zahrádka a pole, drak, pohádky s podzimní tematikou)
- **První vločka druhá, třetí, zima přišla milé děti** (charakteristické znaky zimy a počasí, zimní sporty a radovánky)
- **Být přírodě kamarádem** (třídění odpadu, společné diskuse, divadelní představení)

s příslušnými podtématy, která jsou rozpracována v třídním programu mateřské školy.

1. Vzdělávací oblast Dítě a jeho tělo

Vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- uvědomění si vlastního těla a rozvoj přiměřené pohybové aktivity a fyzické zdatnosti,
- rozvoj a užívání všech smyslů,

- získává poznatky a dovednosti k osvojování si zdravých životních návyků jako základů zdravého životního stylu.

Očekávané výstupy (co dítě na konci PV zpravidla dokáže):

- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, dokáže se pohybovat v přírodním prostředí a překonávat přírodní překážky,
- koordinuje pohyby a polohy těla, sladí pohyb s rytmem,
- vnímá a rozlišuje pomocí smyslů (sluchově rozlišuje zvuky, zrakově rozlišuje tvary předmětů a jiné specifické znaky, vnímá hmatem, rozlišuje vůně, chutě),
- rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí,
- má povědomí o významu aktivního pohybu a zdravé výživy,
- ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku (umí zacházet s drobnými pomůckami, nástroji, náčiním; umí zacházet s grafickým a výtvarným materiálem (tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou).

2. Vzdělávací oblast Dítě a psychika

Vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, mluvního projevu, vyjadřování),
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní,
- rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů),
- rozvoj a zpřesňování smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj představivosti a fantazie,
- posilování zvědavosti, zájmu, radosti z objevování,
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících získané dojmy a prožitky vyjádřit,

Očekávané výstupy (co dítě na konci PV zpravidla dokáže)

- vnímá, naslouchá a rozumí slyšenému,

- dokáže reprodukovat říkanky, písničky, pohádky a dětské příběhy,
- pojmenuje charakteristické znaky podzimu a většinu toho, čím je obklopeno,
- záměrně pozoruje a vědomě využívá všech smyslů, soustředí se na činnost a udržuje pozornost,
- vyjadřuje svoje poznatky prožitky a pocity pohybově, výtvarně, dramaticky, slovně,
- pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno,
- učí se zpaměti krátké texty (reprodukuje říkanky, písničky, pohádky, zvládá jednoduchou dramatickou úlohu),
- zvládne popsat situaci (skutečnou i na obrázku),
- sluchově rozlišuje začáteční a koncové slabiky, hlásky ve slovech,
- záměrně se soustředí na činnost, zvládá udržet pozornost,
- chápe základní matematické a číselné pojmy a souvislosti a umí je podle potřeby prakticky využívat (porovnávat, třídít, uspořádat podle určitého pravidla); orientuje se v počtu do cca šesti, chápe číselnou řadu v rozsahu první desítky, pozná více, méně, stejně, první, poslední apod.),
- chápe prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, pod, za, vedle apod.), časové pojmy (teď, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok, týden),
- vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim,
- vyvíjí snahu soustředit se na činnost a její dokončení,
- zvládá zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pohybovou či dramatickou improvizací).

3. Vzdělávací oblast Dítě a ten druhý

Vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- rozvoj kooperativních dovedností,
- rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních,

Očekávané výstupy (co dítě na konci PV zpravidla zvládne):

- aktivně se začleňuje do skupiny, třídy, domlouvá se s ostatními, respektuje společná i společenská pravidla,
- přirozeně a bez zábrán komunikuje s druhým dítětem, domlouvá se s ním na pracovních postupech při činnostech (tvořivých, výtvarných, dramatických),
- spolupracuje, respektuje potřeby i přání druhého.
- má poznatky o prostředí a společnosti, ve které žije,

4. Vzdělávací oblast Dítě a svět

Vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- vytváření povědomí o přírodním prostředí, jeho rozmanitosti a neustálých proměnách,

Očekávané výstupy (co dítě na konci PV zpravidla dokáže):

- rozlišuje aktivity, které mohou okolní prostředí podporovat, poškozovat,
- vnímá umělecké i kulturní podněty, sleduje dramatické, literární představení,
- zvládá být citlivý ve vztahu k živým bytostem, přírodě, ale i věcem,
- vnímá, že svět lidí, tak svět přírody je rozmanitý a pestrý.

6.3 Integrovaný blok „Prožíváme slavnosti, tradice a zvyky“

Charakteristika:

Samotný název tohoto integrovaného bloku napovídá, čemu je věnován. Společné prožívání tradičních jarních, podzimních i zimních zvyků, které nás v průběhu kalendářního roku provází. Nastoluje atmosféru těšení a očekávání. Vyzkoušíme si své poznatky vyjadřovat tvořivě, pohybově i dramaticky. Vyrobíme přáníčka i dárečky. Připravíme se na kulturní vystoupení pro naše nejbližší, ale i naše spoluobčany, mezi něž patří rozsvěcování vánočního stromu, školní besídka v mateřské škole nebo na kulturním sále v obci Tři Sekery.

Navrhovaná témata:

- ***Slavnosti dýní*** (podzimní tvoření spojené s halloweenskou akcí pro děti a jejich rodiče)

- **Bum, bum, ratata, čerti buší na vrata** (prožívání předvánočního období, tvoření, mikulášská nadílka, divadelní představení)
- **Vánoční čas** (prožívání vánočního období spojeného s lidovými tradicemi, obdarování blízkého, jak slavíme vánoce doma)
- **Masopustní veselice** (karneval masek, soutěže, tanečně pohybové hry)
- **Velikonoční svátky** (prožívání jarních lidových tradic, tvoření, malování)
- **Rej čarodějnic a čarodějů** (oslava příchodu jara, pohybové hry, tvoření)
- **Společné slavnosti v mateřské škole** (narozeninový den 1krát jednou v každém měsíci, školní besídka, rozloučení s předškoláky)

1. Vzdělávací oblast Dítě a jeho tělo

Vzdělávací cíle (co učitel podporuje):

- uvědomění si vlastního těla,
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky,
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

Očekávané výstupy (co dítě na konci PV zpravidla zvládá):

- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci,
- ovládá koordinaci oko a ruky, zvládá jemnou motoriku v rámci svých možností (zachází s drobnými pomůckami, s náčiním, materiálem, zachází s grafickým a výtvarným materiálem – tužka, pastelka, barvy, nůžky, papír, modelovací hmota apod.), a jednoduchými dětskými nástroji,
- vědomě napodobuje jednoduché pohyby podle vzoru, dokáže je přizpůsobit pokynu,
- vnímá a rozlišuje pomocí smyslů (rozlišuje zvuky a tóny, tvary předmětů a jejich specifické znaky, vůně, chutě, vnímá hmatem).

2. Vzdělávací oblast Dítě a jeho psychika

Vzdělávací cíle (co učitel podporuje):

- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu,
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání porozumění) i produktivních (výslovnost, mluvní projev, vyjadřování)
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní (výtvarné, pohybové, dramatické i hudební),
- rozvoj schopností a dovedností umožňujících vyjádřit pocity, získané dojmy a prožitky,
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému),
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora zájmu o učení,
- vytváření základů pro práci s informacemi,
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání a prožívání.

Očekávané výstupy (co dítě na konci PV zpravidla zvládá):

- porozumí slyšenému, zachytí hlavní myšlenku příběhu, sleduje děj, převypráví,
- naučí se z paměti krátké texty – reprodukuje říkanky, písničky a zvládá jednoduchou dramatickou úlohu,
- správně vyslovuje v rámci fyziologického vývoje, ovládá dech, tempo i intonaci řeči,
- vyjadřuje své myšlenky, nápady, pocity,
- zvládá improvizovat,
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii,
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové) - seznamování s vánočními zvyky a tradicemi, příprava vánočního vystoupení pro spoluobčany,
- výzdoba mateřské školy k nejrůznějším příležitostem (lidové zvyky a tradice, vystoupení dětí apod.),
- ovládá své city a přizpůsobuje jim své chování ve známých situacích, kterým rozumí,

- prožívá radost ze zvládnutého,
- dokáže si uvědomit příjemné i nepříjemné citové prožitky,
- dokáže se přizpůsobit společnému programu,
- zachycuje a vyjadřuje své prožitky slovně, výtvarně, formou dramatické improvizace,
- posiluje vstřícné chování ve vztahu k druhému – umí obdarovat, podělit se.

3. Vzdělávací oblast Dítě a ten druhý

Vzdělávací cíle (co učitel podporuje):

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem,
- rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních,
- rozvoj kooperativních dovedností.

Očekávané výstupy (co dítě na konci PV zpravidla zvládá):

- uvědomuje si vztahy mezi lidmi – kamarádství, úcta ke stáří, pravidla společenského chování,
- přirozeně komunikuje s druhým dítětem i dospělým,
- spolupracuje s druhými, respektuje jejich potřeby, návrhy a přání.

4. Vzdělávací oblast Dítě a společnost

Vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- seznamování se světem lidí a kulturních tradic a osvojovat si základní poznatky o prostředí, ve kterém žijí,
- poznávání pravidel společného soužití,

Očekávané výstupy (co dítě na konci PV zpravidla dokáže):

- má povědomí o lidových tradicích, zvycích v jednotlivých ročních obdobích,
- uplatňuje návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi,

- sleduje literární i dramatické nebo hudební představení a hodnotí své prožitky (zvládá říct, co bylo zajímavé, co ho nezaujalo),
- vnímá skutečnosti ve svém okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslí, modeluje, konstruuje, tvoří z papíru i jiných materiálů, přírodnin, apod.),
- vyjadřuje se prostřednictvím hudebně pohybových činností,
- zvládá hudební dovednosti – zazpívá píseň, zachází s hudebními nástroji, sleduje i rozlišuje rytmus),

5. Vzdělávací oblast Dítě a svět

Vzdělávací cíle (co učitel sleduje):

- Vytváření povědomí o kulturním prostředí a jeho rozmanitosti.

Očekávaný výstup (co dítě na konci PV zpravidla zvládá):

- má povědomí o kulturním a společenském prostředí,
- pracuje s obrazovým materiálem, encyklopediemi a dalšími médii, využívá je k vlastnímu rozvoji.

6.4. Integrovaný blok „Poznáváme, co je pro nás zdravé“

Charakteristika:

Jak už název napovídá, v tomto integrovaném bloku dětem nabízíme aktivity tematicky zaměřené na zdraví a zdravý životní styl. Děti budou poznávat své tělo, pojmenovávat jeho jednotlivé části a funkce, seznámí se s možnostmi prevence úrazů a nemocí. Přiblížíme si prostředí lékařské ordinace a povíme si, proč se pana doktora nebojíme. Budeme se snažit u dětí vzbuzovat zájem o sport a pohybové aktivity v každém ročním období, i jak se na ně správně oblékneme. Pravidelné sportování je nedílnou součástí programu naší mateřské školy. Povídat si budeme o zdravém stravování.

Navrhovaná témata:

- **Moje tělo** (pojmenovávání částí těla a jejich funkcí, smyslové orgány, druhy oblečení a vhodnost dle počasí a prostředí, hygiena, zdraví životní styl)

- **Hrajeme si bezpečně** (dopravní výchova, ochranné pomůcky, výlety do přírody, spolupráce se záchranými složkami – besedy)
- **Doktora se nebojíme** (námětové hry na lékaře, rozhovory o nemocech a úrazech, zoubky)
- **Zimní radovánky** (zimní sportování a hrátky se sněhem)

1. Vzdělávací oblast Dítě a jeho tělo

Vzdělávací cíle (co učitel sleduje):

- uvědomění si vlastního těla a rozvoj fyzické zdatnosti,
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky,
- rozvoj a užívání všech smyslů,
- osvojení si poznatků o lidském těle a jeho zdraví,
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Očekávané výstupy (co dítě na konci PV zpravidla zvládá):

- zvládá lokomoční i nelokomoční pohybové i jiné činnosti a prostorovou orientaci; běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládá překážky, hází a chytá míč, využívá různé náčiní, pohybuje se ve skupině dětí, pohybuje se na sněhu, ledu),
- vědomě napodobuje jednoduchý pohyb,
- ovládá koordinaci oka a ruky,
- vnímá a rozlišuje pomocí smyslů (rozlišuje specifické znaky, rozlišuje vůně, chutě, vnímá hmatem),
- vyjadřuje své představy i vnímané skutečnosti pomocí nejrůznějších tvořivých dovedností – kreslí, modeluje, konstruuje, tvoří z papíru i jiných materiálů, přírodnin),
- pojmenovává části těla, některé orgány, zná jejich funkci, má povědomí o těle a jeho proměnách (o narození, růstu, jeho proměnách),
- rozlišuje, co lidskému tělu prospívá nebo škodí,

- dokáže se chovat tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví sobě ani druhých.

2. Vzdělávací oblast Dítě a jeho psychika

Vzdělávací cíle (co učitel sleduje):

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání porozumění) i produktivních (výslovnost, mluvní projev, vyjadřování),
- rozvoj smyslového vnímání,
- záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.

Očekávané výstupy (co dítě na konci PV zpravidla dokáže):

- správně vyslovuje, ovládá dech, tempo řeči,
- pojmenovává části lidského těla, orientuje se schématu lidského těla, zná základní funkce orgánů,
- dodržuje dohodnutá pravidla, respektuje druhého,
- prožívá radost ze zvládnutého.

3. Vzdělávací oblast Dítě a ten druhý

Vzdělávací cíle (co učitel sleduje):

- vytváření prosociálních postojů – rozvíjení tolerance a přizpůsobivosti,
- ochrana osobního bezpečí ve vztahu s druhým jedincem.

Očekávané výstupy (co dítě na konci PV zpravidla zvládá):

- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla,
- dokáže se chovat tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví sobě ani druhých.

4. Vzdělávací oblast Dítě a společnost

Vzdělávací cíle (co učitel sleduje):

- Poznávání pravidel společenského soužití.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla na konci PV zpravidla zvládá):

- Má povědomí o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat).

5. Vzdělávací oblast Dítě a svět

Vzdělávací cíle (co učitel sleduje):

- Osvojování si poznatků a dovedností potřebných k vytváření zdravého a bezpečného prostředí.

Očekávané výstupy (co dítě na konci PV zpravidla zvládá):

- vnímá, že svět je rozmanitý. Má povědomí o existenci také jiných kultur žijících v jiném přírodním i kulturním prostředí,
- všímá si změn v přírodním prostředí.

6.5 Integrovaný blok „Já a moje rodina“

Charakteristika:

Tento integrovaný blok je věnovaný rodině a rodinným vztahům. Povíme si, kde bydlíme. Věnovat se budeme také oslavě svátku našich maminek. Povíme si o povolání dospělých. Rádi bychom navštívili některé při práci. Budeme vyrábět, malovat a kreslit, učit se básničky a zpívat písničky.

Navrhovaná témata:

- **Můj dům, můj hrad** (rozhovory o rodině, bydlení, znát své jméno, adresu a věk, povolání rodičů, námětové hry, pohybová ztvárnění, seznamování se v reálu se zaměstnáním našich blízkých)
- **Maminka** (společné rozhovory, tvoření ke svátku matek, malování)

1. Vzdělávací oblast Dítě a jeho tělo

Vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- uvědomění si vlastního těla a rozvoj pohybových schopností,
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky.

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a prostorovou orientaci,
- koordinuje své pohyby těla a jeho polohy,
- zvládá vědomě napodobovat jednoduché pohyby podle vzoru a dokáže je přizpůsobit pokynu,
- zvládá sladit pohyb s rytmem a hudbou,
- zvládá zacházení s předměty denní potřeby, s pomůckami a nástroji, materiály – stříhá, lepí, kreslí a maluje, modeluje, zachází s dětskými hudebními nástroji.

2. Vzdělávací oblast Dítě a jeho psychika

***Vzdělávací cíle** (co učitel u dítěte podporuje):*

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností,
- rozvoj kultivovaného projevu při komunikaci,
- posilování a rozvoj zvědavosti, zájmu a radosti z objevování.

***Očekávané výstupy** (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):*

- naslouchá, správně vyslovuje, ovládá dech, tempo i intonaci řeči,
- vyjadřuje své myšlenky, nápady, představy, pocity a úsudky ve zformulovaných větách, popisuje situaci skutečnou i na obrázku,
- domluví se slovy i gesty, pokouší se improvizovat,
- zvládá naučit se z paměti krátké texty (reprodukuje říkanky, písničky, zvládá jednoduchou pohybovou improvizaci i dramatickou úlohu).

3. Vzdělávací oblast Dítě a ten druhý

***Vzdělávací cíle** (co učitel u dítěte podporuje):*

- posilování prosociálního chování ve vztahu k lidem v rodině,
- rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.

***Očekávané výstupy** (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):*

- Přirozeně a bez zábrán komunikuje s dospělými v přítomnosti dospělé osoby, které je svěřeno do péče, komunikuje vhodným způsobem.

4. Vzdělávací oblast Dítě a společnost

Vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- Vytváření povědomí o rodině, o lidské společnosti.

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy a poznatky pomocí různých dovedností i výtvarných technik (kreslí, používá barvy, modeluje, konstruuje, tvoří z různých materiálů,...)
- má utvořenou základní představu o pravidlech chování a společenských normách,
- orientuje se a má základní poznatky o rodinném prostředí, v němž dítě žije – zná členy rodiny, jejich jména, funkci rodiny,
- má vytvořenou základní dětskou představu o některých povoláních dospělých lidí.

5. Vzdělávací oblast Dítě a svět

Vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem lidí.

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- vnímá, že svět lidí je rozmanitý a pestrý,
- rozlišuje aktivity, které mohou okolnímu prostředí prospívat a naopak ho poškozovat.

6.6 Projekt „ Děti na startu“

Naše mateřská škola se aktivně zapojila do celonárodního projektu iniciativy „Česko se hýbe“. Projekt je věnovaný dětem od 4 let. Jedná se o všeobecnou sportovní přípravu zaměřenou na rozvoj základní pohybové motoriky, koordinace, obratnosti i rychlosti. Rozvíjíme základy pohybové dovednosti z oblasti atletiky, gymnastiky, míčových dovedností a motorických cvičení vždy v rámci individuálních možností každého dítěte. Pedagogické pracovnice se zúčastnily základního dvoudenního školení, kde získaly diplom absolventa.

Kdy cvičíme? Pravidelně, jeden den v týdnu.

Kde cvičíme? Ve cvičebně školy, venku.

Děti obdržely:

- tričko s logem Děti na startu,
- notýsek cvičence,
- krabičku na svačinku.

6.7 Motivační program „ŠIKULKA“

Věnovaný dětem v posledním ročníku mateřské školy.

Charakteristika programu

Program doplňuje integrované bloky, které jsou základem našeho vzdělávání. Základem je intenzivnější práce s předškoláky. Během posledního ročníku mají tyto děti více cílených aktivit zaměřených na rozvoj všech kompetencí, které děti potřebují k dobrému startu v základním vzdělávání v oblasti rozumové, pracovní, estetické i společenské. Cílem je podpora školní připravenosti a posílení úspěšného zvládnutí požadavků a nároků spojených se vstupem do základní školy. Jedenkrát týdně, v době odpočinku mladších dětí, se pedagogické pracovnice zaměřují na aktivity, které jsou vhodnější pro děti starší věkové skupiny vyžadující více soustředěnosti, samostatnosti a vlastního rozhodování. Děti plní úkoly a procvičují znalosti a dovednosti potřebné pro vstup do základní školy, seznamují se i zkouší výtvarné techniky, zdokonalují své motorické schopnosti. Nově budou v tomto čase zařazovány také interaktivní programy „Barevné kamínky“ sloužící jako prvek doplňující předškolní vzdělávání. Děti budou pracovat individuálně na interaktivní tabuli i PC. V ostatních dnech, v době odpočinku mladších dětí, plní klidové činnosti u stolečků dle předložené nabídky.

7. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

7.1. Řízení mateřské školy

- Mateřská škola je součástí sloučeného zařízení základní školy a mateřské školy. Jedná se o příspěvkovou organizaci.
- V čele celé příspěvkové organizace stojí ředitelka školy.

- Chod mateřské školy zajišťuje vedoucí učitelka mateřské školy, která odpovídá za tvorbu i koordinaci školního vzdělávacího programu (ŠVP) a individuálních vzdělávacích plánů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Náplň třídního vzdělávacího programu zajišťují pedagogické pracovnice, které spolu při jeho tvorbě a následném plnění úzce spolupracují.
- Ředitelka školy spolupracuje se všemi zaměstnanci, velký důraz klade na týmovou práci a vzájemnou spolupráci. Průběžně vyhodnocuje práci pedagogických i provozních zaměstnanců.
- Povinnosti, úlohy a pravomoci všech pracovníků jsou jasně vymezeny pracovními náplněmi.
- Mateřská škola úzce spolupracuje s rodiči, se základní školou, se zřizovatelem, školskými, odbornými a poradními institucemi (SPC) i dalšími odborníky (logoped, pediatr, foniatr, apod.)
- Informační systém je nastaven uvnitř i navenek.

Vnitřní informační systém:

- V měsíci září se koná pedagogická rada, kde se společně plánuje průběh školního roku. Během školního roku svolává ředitelka školy pedagogické rady dle potřeb školy.
- Na počátku každého měsíce ředitelka školy vydává písemný měsíční plán.
- V případě potřeby předává ředitelka informace ústní formou při každodenním kontaktu s pracovníky školy.

Vnější informační systém:

- Informace zákonným zástupcům dětí z mateřské školy jsou předávány formou informačních schůzek. Za jejich průběh odpovídá vedoucí učitelka mateřské školy, která ředitelku školy informuje o jejich průběhu.
- O dění v mateřské škole se zákonní zástupci dovídají při každodenním osobním kontaktu s pedagogickými pracovníky.
- Plánované kulturní akce jsou na počátku každého měsíce vyvěšeny na nástěnce ve vstupním prostoru do mateřské školy a na webových stránkách školy.

- Zákonným zástupcům jsou k dispozici webové stránky školy, kde získají potřebné informace.

Záměry MŠ:

- *Spolupráce všech pracovníků v rámci mateřské školy i sloučeného zařízení*

7.2 Personální zajištění

- V mateřské škole pracují dvě pedagogické pracovnice na plný úvazek. Obě učitelky mají požadovanou odbornou kvalifikaci v oboru učitelství pro mateřskou školu. Jedna učitelka má vysokoškolské bakalářské vzdělání a kurz logopedického preventisty.
- Rozvrh přímé pedagogické činnosti je stanoven tak, aby dětem byla zajištěna optimální pedagogická péče. Překrývání pedagogických pracovníků je zajištěno v rámci možností mateřské školy minimálně na 1,5 hodiny denně.
- V mateřské škole pracují od září 2019 tři provozní pracovnice, které zajišťují stravování dětí a úklid mateřské školy. Jedna provozní pracovnice vypomáhá pedagogické pracovnici v rámci dodržování bezpečnosti dětí při pobytu venku.
- Zaměstnanci se průběžně dále vzdělávají na odborných vzdělávacích seminářích, kurzech, samostudiem odborné literatury.

Záměry MŠ:

- *motivovat a umožňovat další sebevzdělávání*
- *podporovat týmovou spolupráci*

7.3 Materiální vybavení

- Mateřská škola má dostatečně prostornou třídu, cvičebnu a školní zahradu. Využíváme také prostory školního hřiště.
- Stávající prostory jsou na počet dětí dostatečné.
- Třída mateřské školy je členěna tak, aby prostorově vyhovovala skupinovým a individuálním činnostem dětí. Je rozdělena na jídelní a herní část.
- Pohybové činnosti náročnější na prostor a vybavení cvičebními pomůckami uskutečňujeme v samostatné cvičebně.

- Mateřská škola je vybavena bezbariérovým vstupem. Vnitřní prostory nejsou bezbariérově vybaveny.
- Hygienické zařízení, vybavení pro odpočinek i dětský nábytek odpovídá počtu dětí, je bezpečné a zdravotně nezávadné.
- Snažíme se o kvalitní vybavení hraček, pomůcek a materiálů vzhledem k počtu a věku dětí. Vše se dle potřeby průběžně doplňuje a obměňuje.
- Ve třídě je pro zajištění bezpečnosti použito více zavřených skříněk k ukládání hraček vhodných pro děti mladších tří let.
- Mateřská škola je vybavena také dostatečným množstvím studijních materiálů, knih a odborných časopisů, které se průběžně doplňují a jsou dostupné všem zaměstnancům školy.
- Prostor třídy poskytuje také možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku dětí mladších tří let.
- Je zajištěn úložný prostor na náhradní oblečení i případné hygienické potřeby. Individuální přihrádky jsou umístěny v prostorách šatny i třídy mateřské školy.
- V případě potřeby je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Průběžně se snažíme také o obměňování vybavení v budově mateřské školy i na školní zahradě.

Záměry MŠ:

- *postupná modernizace vnitřního vybavení prostorů mateřské školy*
- *doplňovat a případně renovovat herní prvky na školní zahradě*
- *postupně rozšiřovat nabídku hraček a učebních pomůcek pro děti mladších tří let*

7.4 Psychosociální podmínky

V mateřské škole se snažíme vytvářet rodinné klima a pohodovou atmosféru. Snažíme se o vztah s dítětem založený na pocitu bezpečí, jistoty, tolerance a důvěry. K tomu také přispívá vstřícná spolupráce pedagogů se zákonnými zástupci a jejich každodenní setkávání při vstupu do prostoru třídy při ranním scházení i odpoledním loučení.

Podmínky pro děti

- Děti mají právo na vzdělávání podle jejich věku, možností a schopností. Mají právo vyjadřovat se ke všem záležitostem týkajících se činností během dne.
- Služby pedagogických pracovníků jsou organizovány tak, aby byla dětem zajištěna optimální pedagogická péče.
- Při činnostech nabízíme dětem možnost volby.
- Děti se mohou také „nezúčastnit“ nabídnutých činností a zvolit si jinou činnost nebo hru dle doporučeného i vlastního výběru.
- Dětem je umožňována samostatnost při činnostech dle individuálních schopností a možností.
- Náročnost vzdělávací nabídky přizpůsobujeme věku dítěte, jejich individuálnímu tempu, schopnostem a vývojovým možnostem.
- Podílí se na vytvoření pravidel chování v mateřské škole.
- Adaptace dětí na nové prostředí probíhá tak dlouho, jak je potřeba. Zákonný zástupce nebo jiný člen rodiny může trávit v mateřské škole část dopoledne se svým dítětem a společně s ním se zapojovat do činností nebo do volné hry. Dobu přítomnosti zákonného zástupce nebo jiného příslušníka rodiny po dohodě úměrně zkracujeme a to dle dosaženého stupně adaptace dítěte. Přítomnost rodinných příslušníků však nesmí narušovat stanovený řád mateřské školy. Podrobnější informace v kapitole „ 7.5 Adaptační program“.
- Je zajištěn vyhovující flexibilní režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména dostatek času na realizaci činností, stravování i odpočinku).
- Dětem umožňujeme časté opakování činností, pravidelné rituály, časté střídání nabídky činností převážně u dětí mladší věkové skupiny,
- trénování návyků a praktických dovedností převážně u dětí mladší věkové skupiny.
- Respektujeme vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti dětí.
- Děti se speciálně vzdělávacími potřebami a mimořádně nadané děti mají právo pracovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který odpovídá jejich vzdělávacím

potřebám a možnostem. Tento plán zpracovává vedoucí učitelka mateřské školy, konzultuje ho se speciálním pedagogickým centrem, který ho také schvaluje.

- Mají právo na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení.
- Snažíme se rozvíjet prosociální chování dětí, toleranci, zdvořilost, ohleduplnost a vzájemný respekt.
- Upřednostňujeme nenásilné, povzbudivé chování a situace bez spěchu a stresování.
- Děti hodnotíme pozitivně.
- Podporujeme zdravé sebevědomí a maximální samostatnost každého dítěte.

Záměr MŠ:

- *vytvářet pozitivní klima školy*

7.5 Adaptační program

Charakteristika adaptačního programu

Začátek docházky do mateřské školy a adaptace na nové prostředí je mnohdy první zásadní změnou v životě dítěte. Faktorů, které ovlivňují adaptační proces, je celá řada. Temperament dítěte a jeho osobnost, rodinná výchova i celková úroveň socializace dítěte.

Při zahájení předškolního vzdělávání dítěte je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační program. Uplatňuje se nejčastěji v průběhu měsíce září a s každým nástupem nového dítěte, pokud zákonní zástupci zvolí nástup k předškolnímu vzdělávání v průběhu školního roku. Zákonným zástupcům je dána možnost strávit se svým dítětem určitou dobu v mateřské škole. Tato doba se úměrně zkracuje, dítě se zařazuje do nového prostředí, odpoutává se od svých nejbližších a získává nové zkušenosti. Seznamuje se s novými lidmi, prostředím a režimem. Zjišťuje, že nové prostředí je bezpečné a přináší nové prožitky. Délka adaptačního procesu je u každého jedince individuální.

Při dlouhodobém přetrvávání potíží s adaptací, a pokud pedagogické pracovnice vyhodnotí, že pobyt v mateřské škole dítě nezvládá a spíše mu ubližuje, rozhodnou se pro konzultaci se zákonnými zástupci a pediatrem. Výsledkem je doporučení zvážit případný odklad docházky dítěte do mateřské školy.

Cíl adaptačního programu

Cílem je pomoci nově příchozím dětem zvládnout start v nové etapě jejich života. Nalezení kompromisu mezi potřebami dítěte a podmínkami fungování ve skupině vrstevníků.

Dítě:

- poznává nové prostředí s pocitem bezpečí,
- rozvíjí schopnost časoprostorové orientace,
- začleňuje se do kolektivu.

Zákonný zástupce:

- se seznamuje s prostředím mateřské školy a jeho řádem,
- na základě spolupráce s pedagogy rozvíjí schopnost pomoci dítěti s adaptací a poskytnout mu adekvátní formou psychickou podporu v rámci adaptačního procesu.

Co ovlivňuje adaptační program:

- nepřítomnost nejbližších, na které je dítě zvyklé,
- přítomnost cizích lidí,
- skupina vrstevníků,
- nové prostředí,
- nová pravidla, se kterými se dítě setkává (mnohdy poprvé),
- důslednost,
- režim dne.

Počáteční problémy, které se mohou objevit

Dětem při nástupu do mateřské školy dělá často největší problémy odloučení od svých nejbližších, dodržování pravidel a přijetí kolektivu vrstevníků.

Konkrétní projevy dítěte při horším průběhu adaptačního procesu:

- odmítá vstoupit do třídy,
- odmítá pustit rodiče, objevují se projevy pláče, vzteku, křiku, hysterie,
- pláče během dne,
- často se ujišťuje, že maminka (tatínek) přijde,
- straní se ostatním dětem nebo odmítá kontakt s nimi,

- setrvává na jednom místě, které odmítá opustit,
- je agresivní vůči sobě nebo ostatním,
- problémy se mohou projevit psychosomatickými obtížemi (mělké zrychlené dýchání, zvýšený výskyt škytavky, poruchy spánku, pomočování, apod.).

Nepřizpůsobení dítěte a jeho příčiny:

- nezralost dítěte,
- přílišná fixace na matku,
- nevhodné rodinné prostředí nebo nedůslednost,
- nepravidelná docházka dítěte do mateřské školy v adaptačním procesu.

Minimalizace adaptačních problémů

- Zákonný zástupce nebo jiný blízký člověk mohou v mateřské škole zůstat po určitou dobu, nejlépe v čase ranního scházení, kdy si s ním hraje, zapojuje se do činností v tomto čase a napomáhá tak dítěti navodit pocit bezpečí v novém prostředí.
- Adaptační proces se po domluvě s pedagogickými pracovníky přizpůsobuje dle potřeb a přizpůsobení dítěte.
- Zákonní zástupci dostávají potřebné informace při každodenním setkávání.
- Před nástupem dítěte do mateřské školy se mohou děti společně se svými nejbližšími na základě individuální domluvy seznámit s novým prostředím, lidmi, vzdělávacími aktivitami.
- Bližší seznámení může proběhnout v rámci zápisu k předškolnímu vzdělávání, osobní návštěvě v mateřské škole nebo školní zahradě.
- Základní a mateřská škola pořádá odpolední tvořivé dílny, které jsou přístupné také široké veřejnosti.

Doporučené fáze adaptačního programu

- První společná návštěva s blízkou osobou max. 2 hodiny. Může proběhnout v dopoledním nebo v odpoledním čase, po individuální domluvě s vedoucí učitelkou mateřské školy.
- Druhá a třetí návštěva již jen s kratší dobou přítomnosti blízké osoby v případě, že dítě neprotestuje, opět tak cca 2 hodiny. Pokud dítě odchod rodiče výrazně odmítá a kontakt s pedagogem není ještě navázán, zůstává rodič ve třídě, ale pokusí se spíše

zůstat v pozadí a své dítě informuje o tom, že tedy zůstane a bude se dívat, jak je šikovné.

- Čtvrtá návštěva by měla již proběhnout bez přítomnosti blízké osoby, ale také krátkou dobu max. 2 hodiny. Je důležité, aby dítě věřilo, že se pro něho vrátíte (např. než půjdou děti na vycházku, nebo po svačince,...)
- Další délka pobytu v mateřské škole je závislá od vzniklé situace. Pokud dítě zvládá odloučení od blízké osoby dobře, prodloužíme pobyt na celé dopoledne.
- Pokud dítě odloučení a pobyt v novém prostředí nezvládá, měli by zákonní zástupci zareagovat adekvátním způsobem a doporučené fáze adaptačního programu prodloužit i na týdny.

Doporučujeme:

- Na adaptační proces, tedy začátek změny v životě dítěte, si udělejte čas. Dejte dětem pocit bezpečí a trpělivosti.
- Se svými dětmi si povídejte. Vyprávějte jim, co znamená chodit do školky.
- To, co jim slíbíte, také dodržte. Dítě potřebuje mít jistotu.
- Nikdy děti nestrašte mateřskou školou. Vyvarujte se výhrůžkám typu: „Počkej, až budeš muset chodit do školy.“, „Jestli budeš zlobit, půjdeš do školky“.
- Osamostatňujte dítě v činnostech společně s mateřskou školou:
 - Stravovací návyky (dítě jí samo, tak dlouho jak potřebuje)
 - Sebeobslužné návyky (to co zvládne, si obléká i obouvá samo)
 - Zvolte vhodný druh oblečení (přemýšlejte o tom, zda to dítě zvládne samo)
 - Hygienické návyky (používání WC, mytí rukou, používání ručníku)
 - Objevitelské aktivity, pozorování, napodobování
 - Komunikační schopnosti (umět požádat, poděkovat, povídejte si s nimi)
 - Tvořte s dětmi pravidla a uče je pravidla respektovat. Buďte důslední.

Záměr MŠ:

- *Zvládnout start nově příchozím dětem v nové etapě jejich života.*

7.6 Denní režim dětí v mateřské škole

Mateřská škola má svůj režim dne, který je ale natolik flexibilní, aby mohl reagovat na aktuální změny či aktuální potřeby dětí. Uvedený časový rozpis je spíše orientační, časové intervaly lze upravovat dle aktuálních potřeb a okolností.

6:30 – 8:30	<ul style="list-style-type: none"> • příchod dětí do mateřské školy a předávání dětí pedagogickým pracovnícům ve třídě, • volné spontánní zájmové aktivity, • řízené individuální a skupinové práce s dětmi, • individuální logopedická prevence (ve stanovených dnech), • pravidelný rituál – ranní přivítání, • ranní cvičení, zdravotní cviky, pohybové hry, relaxace
8:30 – 9:00	<ul style="list-style-type: none"> • příprava na stolování a osobní hygiena, • stolování (přesnídávka), úklid po stolování, osobní hygiena
9.00 – 9.45	<ul style="list-style-type: none"> • řízené individuální a skupinové práce s dětmi k danému tématu, • spontánní činnosti dětí, • pohybové aktivity,
9:45– 11:30	<ul style="list-style-type: none"> • příprava na pobyt venku, • pobyt venku,
11:30-12:30	<ul style="list-style-type: none"> • příprava na stolování a osobní hygiena, • stolování (oběd), úklid po stolování a osobní hygiena, • příprava na polední odpočinek, • odchod dětí domů (děti odcházející po obědě)
12:30–14:00	<ul style="list-style-type: none"> • četba případně poslech reprodukované pohádky, • spánek a odpočinek respektující rozdílné potřeby dětí, • individuální, skupinové klidové aktivity s dětmi s nižší potřebou spánku, • plánovaný motivační program pro děti nejstarší věkové skupiny,
14:00– 16:00	<ul style="list-style-type: none"> • postupné vstávání, úklid lůžkovin a lehátek, osobní hygiena, • příprava na stolování, stolování (svačina), úklid, • odpolední zájmové činnosti (hry dle vlastního výběru), • individuální nebo skupinové činnosti, dokončování práce z dopolední činnosti, • úklid hracích koutků, • rozloučíme se a odcházíme domů,
16:30	<ul style="list-style-type: none"> • mateřská škola se zamyká

7.7 Životospráva

- **stravování**

Základní a mateřská škola je zapojena do programu „Skutečně zdravá škola“. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle státních norem a zásad zdravé výživy. Pestrá strava je doplňována místními potravinami, sezónním ovocem a zeleninou a prvky zdravé výživy.

Jídelníček je sestavován na jeden týden a je zveřejněn na nástěnce ve vstupních prostorech mateřské školy i na webových stránkách školy.

V odůvodněných případech (alergie) je respektováno individuální zohlednění ve stravování.

Jídlo se dováží ze školní kuchyně a servíruje se v kuchyňce mateřské školy.

Mezi jednotlivými jídly je dodržováno stanovené tříhodinové rozmezí.

Děti jsou vedeny k samostatnosti při přípravě i úklidu svého místa na stolování, při sebeobslužných činnostech během jídla a ke správným stravovacím návykům. Na stolování mají děti dostatek času.

Strava dětí v mateřské škole se skládá z přesnídávky, oběda, odpolední svačiny.

Polévku nalévá kuchařka, druhé jídlo si děti nosí ke svému stolu.

Děti si po dohodě s kuchařkou nebo učitelkou rozhodnou kolik jídla sní.

- **pitný režim**

Zajišťujeme dostatečný pitný režim. Preferujeme neslazené nebo jen mírně slazené nápoje.

Nápoj je připraven po celou dobu provozu v prostoru vyhrazeném k pitnému režimu. Děti zde mají pověšené své hrníčky, které si na počátku školního roku přinesou z domova.

Děti mají stále k dispozici dostatek tekutin. Stále je k dispozici čistá pitná voda. V obměnách dostávají ovocný nebo bylinkový čaj, kvalitní džusy, ovocné šťávy.

V období teplých klimatických podmínek se pitný režim dodržuje také mimo prostory budovy mateřské školy. Na delší vycházky a výlety si děti nosí svou lahev, která se případně potřeby doplňuje.

- **odpočinek na lůžku, spánek**

V době cca od 12.30 do 14.00 hod je do denního režimu zařazen odpočinek na lůžku.

Každý den si děti vyslechnou nejčastěji čtenou pohádku, pak odpočívají dle individuální potřeby. Děti, které nemají potřebu spánku, odpočívají krátce. Potom si zvolí činnost, kterou neruší spící děti. Dětem je nabídnut výběr ze vzdělávacích činností (didaktické hry, pracovní listy s určitým zaměřením, grafomotorické činnosti, klidné hry s pravidly a podobně) i her. Děti, které se vyspaly, postupně vstávají, obléknou se a uklidí si své lůžkoviny. Společně s učitelkou sklízí lehátka. Po svačině se zapojují do her a činností.

- **pohybové aktivity, pobyt venku**

V průběhu každého dne jsou průběžně uskutečňovány pohybové aktivity.

Využíváme vhodné cvičební náradí a náčiní, ale i netradiční cvičební pomůcky, nebo jen průpravná cvičení bez využití cvičebních pomůcek.

K pohybovým aktivitám využíváme prostory třídy, cvičebnu, školní hřiště a školní zahradu, obecní průlezký i volné venkovní prostranství.

Pobyt venku trvá zpravidla 2 hodiny. Na školní zahradu, školní hřiště nebo vycházky obcí a jejího okolí chodíme každý den, pokud nám to klimatické podmínky dovolí.

V případě nevhodných klimatických podmínek dobu pobytu venku úměrně zkracujeme. Za nevhodné klimatické podmínky jsou považovány tropické teploty v letním období, v zimním období teploty dosahující pod -10°C , nárazový vítr a déšť, bouřka.

- **teplota v místnostech**

Sledujeme správnou teplotu v místnostech mateřské školy a s tím související přiměřené větrání a vhodné oblečení dětí ve třídě i venku.

Záměry MŠ:

- *vést děti ke zdravému stravování a zásadám zdravého životního stylu*
- *v rámci zdravého zdravotního stylu poskytnout dětem dostatek pohybových aktivit, pobytu na čerstvém vzduchu a delší vycházky do okolní přírody*

7.8 Spolupráce škola a rodina

- Zákonní zástupci jsou partnery naší mateřské školy, cíleně rozvíjíme dobrou vzájemnou spolupráci, která je založena na vzájemném respektu, důvěře a otevřenosti.

- Zaměstnanci školy respektují rodinné zázemí dětí a chrání její soukromí.

Přímá forma

- Přímé vstupy zákonných zástupců do prostoru třídy mateřské školy při předávání i vyzvedávání dětí.
- Rozhovory se zákonnými zástupci, které lze uskutečnit při každodenním setkávání.
- Úvodní schůzka na začátku školního roku seznamuje zákonné zástupce se školním řádem, režimem mateřské školy a různými organizačními momenty.
- Schůzka se zákonnými zástupci přijatých dětí (na základě zápisu k předškolnímu vzdělávání) nastupujících v novém školním roce.
- Možnost využití a naplánování s pedagogickými pracovníci adaptační program pro nové děti.
- Využití akcí pořádaných pro děti a jejich blízké – tvořivé dílny s pestrou náplní k oslavě tradičních lidových svátků, sportovní vyžití „Sekerácká tretra“.
- Beseda s učiteli základní školy „Školička nanečisto“. Probíhá na závěr školního roku. Zákonní zástupci se seznámí se způsobem práce v základní škole, s jejich požadavky a doporučeními.
- Školní vystoupení dětí pro zákonné zástupce a ostatní spoluobčany pořádané v průběhu školního roku.
- Spoluúčast zákonných zástupců na oslavě narozenin dětí v mateřské škole, tzv. „narozeninový den“. Po společné dohodě jsme zrušili přísun sladkostí v podobě bonbónů do mateřské školy a pokusili se vymyslet jinou formu.

Nepřímá forma

- Možnost seznámení se s hlavními dokumenty (ŠVP, školní řád, jídelní lístek) v prostorách mateřské školy a na webových stránkách školy.
- Možnost seznámení se s odbornými články, které jsou vyvěšeny na nástěnce ve vstupním prostoru do mateřské školy.
- Veškeré informace o dění v mateřské školy, kulturní plán na každý měsíc mají zákonní zástupci možnost sledovat na informačních nástěnkách a webových stránkách školy.
- Dětské práce jsou vystavovány v prostorách školy (třídy, chodby, schodiště).

- Ke zjištění potřeb zákonných zástupců, nebo jejich případných připomínek bývá zadáváno jedenkrát ročně anonymní dotazníkové šetření.
- V případě potřeby, případně na požádání zákonného zástupce svolá vedoucí učitelky mimořádné setkání rodičů ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu.
- Pedagogické pracovnice úzce spolupracují s rodinou. Pokud zákonní zástupci projeví zájem, podílí se na řešení výchovně vzdělávacích problémů, nabízí kontakty na specializovaná pracoviště, odborné knihy nebo časopisy.

7.9 Spolupráce s ostatními organizacemi

Základní škola ve Třech Sekerách

- Společné pořádání akcí pro zákonné zástupce a jejich děti z mateřské i základní školy (viz plán akcí pro školní rok).
- Využívání prostorů školní družiny, relaxační místnosti, počítačové učebny, interaktivní tabule v prostorách školy při práci s dětmi většinou nejstarší věkové skupiny.
- Společně pořádané kulturní akce (vánoční vystoupení pro spoluobčany, školní akademie na závěr školního roku).
- Společné pořádání „Zápisu do prvního ročníku základní školy“.
- Společná účast na vzdělávacích seminářích uskutečněných na půdě školy i mimo ni.

Zřizovatel

- Základní škola a mateřská škola vypomáhá při kulturních akcích obce (vystoupení pro spoluobčany, organizace Dětského dne ve Třech Sekerách).
- Zřizovatel vychází vstříc finančním potřebám školy.

8. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Je proces průběžného hodnocení práce mateřské školy. Cílem je ověřování a zlepšování kvality veškerých činností a podmínek školy.

Struktura hodnocení

<i>oblast</i>	<i>Co chceme hodnotit</i>
<i>kritérium</i>	<i>Na co se při hodnocení zaměříme</i>
<i>nástroje</i>	<i>Co nám slouží ke sběru informací</i>
<i>četnost</i>	<i>Jak často sbíráme informace</i>

hodnotí	<i>Kdo se na hodnocení podílí</i>
----------------	-----------------------------------

8.1 Dokumenty školy

Charakteristika

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je ověřit naplňování stanovených záměrů a cílů v daných dokumentech, případně soulad s doporučením odborného pracoviště a provedení pedagogické diagnostiky.

oblast hodnocení	Kritéria	nástroje	četnost	hodnotí
Školní vzdělávací program (ŠVP)	soulad s RVP PV naplňování stanovených záměrů a cílů	diskuse analýza	1x ročně	ředitelka ved. uč. MŠ
Třídní vzdělávací program (TVP)	soulad s ŠVP	diskuse analýza	průběžně	pedagogové
Třídní kniha	soulad s TVP	kontrola	průběžně při zápisu	pedagogové
Individuální vzdělávací plán	soulad s doporučením specializovaného pracoviště	kontrola diskuse	průběžně	pedagogové
Záznamové listy	kompetence získané/nezískané	záznam kontrola	průběžně říjen, červen	pedagogové

8.2 Podmínky ke vzdělávání

Charakteristika:

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

oblast hodnocení	Kritéria	nástroje	četnost	hodnotí
Materiální vybavení vnitřní prostory, školní zahrada	Dostatečnost funkčnost bezpečnost účelnost	kontrola, diskuse PP	průběžně	ředitelka zaměstnanci školy dle místa pracovní působnosti zřizovatel

Psychosociální podmínky				
adaptace nových dětí		pozorování, rozhovory s ZZ	průběžně zpravidla září, říjen	pedagogové
pozitivní klima školy		diskuse PP, rozhovory s ZZ	průběžně	pedagogové
denní režim	flexibilita, respektování dětských potřeb	diskuse PP	průběžně	ved. uč. MŠ pedagogové
Životospráva podpora zdravého životního stylu				
stravování	pestrost, individuální zohlednění stravovacích potřeb, samostatnost dětí	kontrola jídelníčku, diskuse zaměstnanců, pozorování	průběžně	ředitelka, ved. stravování pedagogové
pitný režim	dodržování, pestrost, kvalita	kontrola	průběžně	ved. stravování pedagogové
odpočinek	respektování potřeb	kontrola, diskuse PP	průběžně	pedagogové
pohybové aktivity	dostatečnost, bezpečnost, respektování dovedností a možností	diskuse, kontrola, pozorování	průběžně	pedagogové

Vzdělávání zaměstnanců, kariérní růst

Oblast hodnocení	Kritéria	Nástroje	četnost	hodnotí
osobní rozvoj	kvalifikovanost, sebevzdělávání, využití nových poznatků ve vlastní práci	vzdělávací semináře DVPP, samostudium odborné literatury	průběžně dle nabídky	ředitelka, pedagogové, provozní zaměstnanci

8.3 Průběh vzdělávání

Charakteristika:

Cílem evaluační činnosti této oblasti je hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem pedagogické práce, naplnění cílů a záměrů školního vzdělávacího programu.

Oblast hodnocení	Kritéria	Nástroje	četnost	odpovědnost
Výchovně vzdělávací proces	rovnováha spontánní a řízené činnosti, respektování vývoje dětí, podpora přirozené zvědavosti, formy a metody práce	pozorování diskuse záznamy o dětech	průběžně	pedagogové
Integrované bloky TVP	naplnění stanovených cílů, splnění očekávaných výstupů, vhodnost vzdělávací nabídky	Diskuse zhodnocení klady/zápory	ukončení integ. bloku celkové zhodnocení (závěr ŠR)	pedagogové ved. uč. MŠ
doplňkové projekty	začlenění do TVP, osobní pokroky dětí	diskuse PP, pozorování, záznamy o dětech	průběžně	ředitelka pedagogové
doplňkové akce pro děti v průběhu ŠR	účelnost, spokojenost dětí i ZZ	diskuse PP, rozhovory s ZZ	průběžně	ředitelka, pedagogové

8.4 Spolupráce škola a rodina

Charakteristika:

Cílem evaluační činnosti této oblasti je zhodnocení vzájemné spolupráce školy a rodiny.

V případě zájmu podávání dostatečných a kvalitních informací kvalitní informace v oblasti pedagogické diagnostiky a následná doporučení.

oblast hodnocení	Kritéria	Nástroje	četnost	hodnotí
akce školy	spokojenost dětí, ZZ spoluúčast ZZ, rozmanitost, zajímavost	rozhovory, informační schůzky dotazníkové šetření	průběžně květen	pedagogové ved. učitelka
informovanost ZZ	dostatek informací, jejich dostupnost	rozhovory, informační schůzky dotazníkové šetření	průběžně květen	pedagogové ved. učitelka
beseda s uč. ZŠ	získání informací k ZV, účelovost	rozhovory	červen	ředitelka
poradenská činnost	dostatečné množství informací, účelovost, spokojenost ZZ	rozhovory, doporučení, odborná literatura	průběžně dle potřeby	pedagogové

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

s tematickým názvem

PESTRÝ SVĚT KOLEM NÁS

1. Dodatek

Přehled změn:

Dodatek č. 1 k ŠVP PV č. j. 3/2019/1.9.2019

Tento dodatek se týká bodu

1 Identifikační údaje

Jedná se o změnu:

Vedoucí školní jídelny:	Drahomíra Sekyrová Dis. Lucie Zálešáková (v zastoupení)
Provozní pracovníce:	Jana Hrdinková (vedoucí kuchařka) Lenka Hrdinková (školnice) Jana Kloudová (kuchařka)

7.6 Denní režim dětí v mateřské škole

Provozní doba mateřské školy je od 1. září 2020 stanovena od 6.30 hod do 16.30 hod.

Dodatek č. 1 je platný od 1. září 2020.

